

اظهارنظر کارشناسی درباره:
«طرح یک فوریتی اصلاح قانون بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور»
(اعاده شده از شورای نگهبان)

مقدمه

طرح اصلاح قانون بودجه سال ۱۳۹۷ کل کشور در ۱۳۹۷/۹/۱۴ به تصویب مجلس رسید. شورای نگهبان در جلسه مورخ ۱۳۹۷/۹/۲۸ خود، این مصوبه را «مغایر اصل پنجاه و دوم قانون اساسی و نظریه تفسیری شماره ۲۸۷ مورخ ۱۳۷۴/۳/۱۷» خود شناخت. این مصوبه جهت رفع ایراد شورا در جلسه مورخ ۱۳۹۷/۱۱/۱ کمیسیون برنامه و بودجه و محاسبات، مورد رسیدگی قرار گرفت و با اصلاحاتی به تصویب رسیده است. در این گزارش به تحلیل نظر شورای نگهبان و اینکه مصوبه کمیسیون رافع ایراد است یا خیر، می پردازیم.

مخصوص سخن علنی

مشخصات طرح

دوره دهم - سال سوم

شماره ثبت:

۴۵۹

شماره چاپ:

۱۲۸۱

تاریخ چاپ:

۱۳۹۷/۱۱/۳

بررسی مصوبه کمیسیون در جهت رفع ایراد شورای نگهبان

بر اساس اصل پنجاه و دوم قانون اساسی، «بودجه سالیانه کل کشور به ترتیبی که در قانون مقرر می شود از طرف دولت تهیه و برای رسیدگی و تصویب به مجلس شورای اسلامی تسلیم می گردد».

نظریه شماره ۲۸۷ مورخ ۱۳۷۴/۳/۱۷ شورای نگهبان اشعار می دارد: «۱. بودجه سالیانه کل کشور و متمم آن و اصلاحات بعدی مربوط - در غیر مورد تغییر در ارقام بودجه می بایست به صورت لایحه و از سوی دولت تقدیم مجلس گردد».

معاونت پژوهش های

سیاسی - حقوقی

مطالعات حقوقی

لذا شورای نگهبان در اظهارنظر خود، اصلاح قانون بودجه را در قالب طرح نمایندگان و بدون ارائه لایحه از جانب دولت مغایر اصل پنجاه و دوم و نظریه تفسیری خود قلمداد نموده بود.

کمیسیون محترم در مقام رفع ایرادات شورای نگهبان، غالب بندهای مصوبه خود را حذف نموده و برخی از بندها را نیز ابقا نموده است. قاعداً بر اساس نظر تفسیری شورای نگهبان، بندهای ابقا شده، همچنان واجد اشکال و ایراد، معطوف به اصل پنجاه و دوم قانون اساسی و نظریه تفسیری شورای نگهبان قرار خواهد گرفت. مگر آنکه تغییرات ابقا شده، صرفاً معطوف به تغییر در ارقام بودجه قلمداد گردد که در این صورت رافع ایراد شورای نگهبان قلمداد می گردد. با این وصف، بندهای حذف شده از مصوبه کمیسیون رافع ایراد شورای نگهبان تلقی می گردد. لکن در خصوص بندهای ابقا شده بایستی قائل به تفصیل شد. بندهایی که معطوف به تغییر و اصلاح در «ارقام بودجه» قلمداد می گردد، فاقد ایراد اصل پنجاه و دوم قانون اساسی به نظر می رسد و بندهایی که علاوه بر تغییر در ارقام بودجه، الحاق حکم یا اصلاح احکام مندرج در بودجه را به همراه دارد، همچنان واجد ایراد اصل پنجاه و دوم قانون اساسی به نظر می رسد.

مشخصات گزارش

شماره مسلسل:

۲-۲۴۰۱۶۱۵۶

تاریخ انتشار:

۱۳۹۷/۱۱/۶

نتیجه‌گیری

با توجه به اینکه غالب بندها، در مصوبه کمیسیون حذف گردیده است، در خصوص بندهای حذف شده از مصوبه کمیسیون، تبعاً ایراد شورای نگهبان رفع گردیده است. لکن در خصوص بندهای ابقا شده بایستی قائل به تفصیل شد. بندهایی که علاوه بر تغییر در ارقام بودجه، الحاق حکم یا اصلاح احکام مندرج در بودجه را به همراه دارد، همچنان واجد ایراد اصل پنجاه و دوم قانون اساسی به نظر می‌رسد و بندهایی که معطوف به تغییر و اصلاح در «ارقام بودجه» قلمداد می‌گردد، فاقد ایراد اصل پنجاه و دوم قانون اساسی به نظر می‌رسد.

